

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

DIŞ TİCARET, TİCARET, ESNAF ve KOOPERATİFLERE İLİŞKİN GEÇİCİ İDARİ VERİLER

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİNDE UYGULANAN SİSTEMLER

Tüm dünyada dış ticaret istatistikleri iki ana kategoride yayımlanmaktadır: “**Genel Ticaret Sistemi (GTS)**” ve “**Özel Ticaret Sistemi (ÖTS)**”. Genel Ticaret Sistemi’nde (GTS), Gümrük alanlarına ve serbest bölgelere giren ve çıkan mallar da dış ticaret verisinde yer almaktadır. Özel Ticaret Sistemi’nde (ÖTS) ise gümrük sınırı esas alınmaktadır. Bu tanıma göre serbest bölgeler ve gümrük antrepoları gümrük sınırı dışında yer almaktadır.

Dünya örneklerine bakıldığında; GTS kullanımının ÖTS’ye nazaran daha yaygın olduğu görülmektedir. AB ülkeleri genellikle ÖTS’yi tercih ederken, bazı AB ülkeleri ile beraber İngiltere, ABD, ÇHC, Kanada, Japonya, Rusya, G. Kore ve Hindistan gibi toplam 117 ülke ise GTS’yi kullanmaktadır. Fransa ve İtalya ise ÖTS’yi benimsemektedir. Ülkelerin çoğu tek bir sisteme göre veri yayımlamakla birlikte, her iki sisteme göre de veri üretilebilmektedir. Ülkemiz Merkez Bankası da Ödemeler Dengesi hesaplarında GTS’yi kullanmaktadır.

2019 yılı itibarıyla, dış ticaret istatistikleri hem Genel Ticaret Sistemine göre hem de Özel Ticaret Sistemine göre analiz edilerek açıklanmaktadır.

2021 yılı Kasım ayına ilişkin dış ticaret verileri Bakanlığımız idari kayıtlarından, diğer dönemlere ilişkin veriler ise Bakanlığımız ve TÜİK ile ortaklaşa hazırlanarak TÜİK tarafından kamuoyu ile paylaşılan resmi dış ticaret verilerinden derlenerek hazırlanmıştır.

Diğer taraftan, GTS ve ÖTS kapsamındaki Resmi Dış Ticaret İstatistikleri, her ayın son iş günü TÜİK’ in resmî internet sayfasından kamuoyuna duyurulmaktadır.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

I. DIŞ TİCARET VERİLERİ

I.I.A. GTS Kapsamında Genel İhracat ve İthalat

Kasım ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 33,44 oranında, ithalat ise % 26,73 oranında artmıştır.

2021 yılı Kasım ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 33,44 artarak 21 milyar 468 milyon dolar,
- İthalat, % 26,73 artarak 26 milyar 794 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 29,63 artarak 48 milyar 263 milyon dolar,
- İhracatın ithalatı karşılama oranı % 80,1 olmuştur.

2020 yılı ilk yarısında Covid-19 salgını nedeniyle küresel ekonomide yaygın bir biçimde tarihi bir daralma yaşanmıştır. 2020 yılının ikinci yarısında başlayan toparlanma süreci 2021 yılında da devam etmekte olup, 2020 yılında %3,1 oranında daralan Dünya ekonomisinin 2021 yılında %5,9 oranında 2022 yılında ise %4,9 oranında büyümesi öngörülmektedir.¹

2021 yılı Ocak ayında ihracatımız 15 milyar 19 milyon dolar, Şubat 15 milyar 953 milyon dolar, Mart ayında 18 milyar 959 milyon dolar, Nisan ayında 18 milyar 759 milyon dolar, Mayıs ayında 16 milyar 471 milyon dolar, Haziran ayında 19 milyar 745 milyon dolar, Temmuz ayında 16 milyar 370 milyon dolar, Ağustos ayında 18 milyar 868 milyon dolar, Eylül ayında 20 milyar 736 milyon dolar, Ekim ayında 20 milyar 792 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. **Kasım ayında ise 21 milyar 468 milyon dolar ile en yüksek aylık ihracat değerine ulaşılmıştır. 2021 yılı Ocak-Kasım döneminde ihracatımız %33,82 artışla 203 milyar 141 milyon dolar olmuştur.**

Enerji hariç olarak bakıldığında, Kasım ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 101,2 seviyesine yükselmiştir. Ocak-Kasım döneminde ise bu oranın % 98,3 seviyesine çıktığı anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, **işlenmemiş veya yarı işlenmiş altın dış ticareti hariç olarak bakıldığında,** Kasım ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 77,8 seviyesinde, Ocak-Kasım döneminde ise bu oran % 84,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

¹ Uluslararası Para Fonu (IMF) Ekim 2021 Küresel Ekonomik Görünüm Raporu.

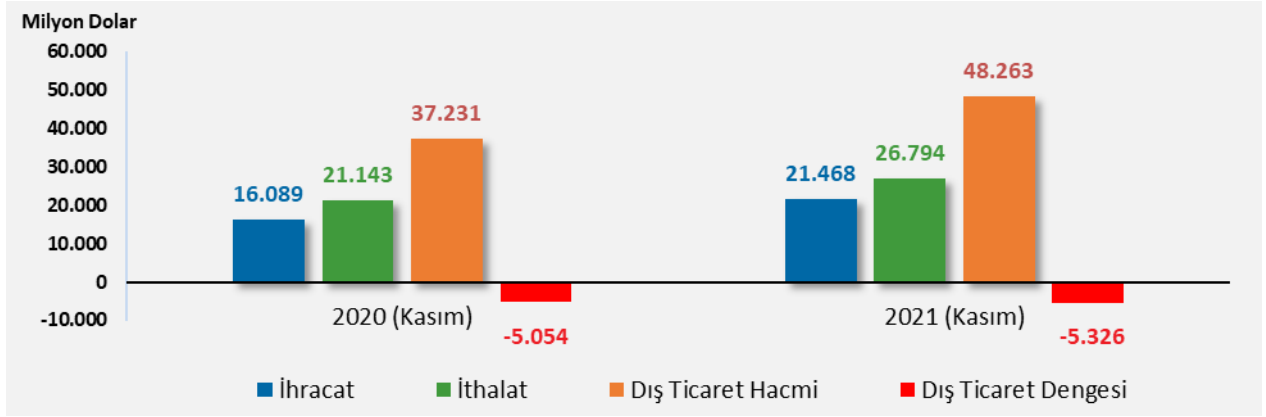

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 1: GTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Kasım			Ocak-Kasım		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
İhracat	16.089	21.468	33,44	151.801	203.141	33,82
İthalat	21.143	26.794	26,73	197.130	242.327	22,93
Dış Ticaret Hacmi	37.231	48.263	29,63	348.931	445.469	27,67
Dış Ticaret Dengesi	-5.054	-5.326	5,38	-45.329	-39.186	-13,55
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	76,1	80,1	.	77,0	83,8	.

Grafik 1: GTS'ye Göre Aylara Göre Dış Ticaret Verileri

GTS kapsamında son 12 aylık dönemde (Aralık 2020-Kasım 2021),

- İhracat bir önceki döneme göre % 32,17 oranında artarak 220 milyar 978 milyon dolar, ithalat ise % 21,88 oranında artarak 264 milyar 714 milyon dolar olmuştur.
- Dış ticaret hacmi bir önceki döneme göre % 26,36 oranında artarak 485 milyar 692 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise %83,5 olmuştur.

I.I.B. GTS Kapsamında Geniş Ekonomik Grupların (GEG) Sınıflamasına Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat "Ham madde (Ara mallar)" grubundan yapılmıştır.

2021 yılı Kasım ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat "Hammadde (Ara malları)" (11 milyar 22 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla "Tüketim Malları" (7 milyar 913 milyon dolar) ve "Yatırım (Sermaye) Malları" (2 milyar 329 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 2: GEG Sınıflamasına Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Sektör adı (İhracat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	2.043	2.329	14,04	17.450	22.171	27,06
2	Ham madde (Ara mallar)	7.227	11.022	52,51	72.100	104.083	44,36
3	Tüketim malları	6.701	7.913	18,09	61.144	75.700	23,81
	Diğer	118	204	72,66	1.107	1.187	7,28
	Toplam	16.089	21.468	33,44	151.801	203.141	33,82

En fazla ithalat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2021 yılı Kasım ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat "Ham madde (Ara mallar)" (21 milyar 257 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Yatırım (Sermaye) Malları" (3 milyar 238 milyon dolar) ve "Tüketim Malları" (2 milyar 270 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 3: GEG Sınıflamasına Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Sektör adı (İthalat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	3.130	3.238	3,44	28.395	32.153	13,24
2	Ham madde (Ara mallar)	15.286	21.257	39,06	146.792	187.037	27,42
3	Tüketim malları	2.631	2.270	-13,72	21.406	22.788	6,46
	Diğer	96	29	-69,20	537	350	-34,92
	Toplam	21.143	26.794	26,73	197.130	242.327	22,93

I.I.C. GTS Kapsamında Fasıllara Göre İhracat ve İthalat

GTS'ye göre en fazla ihracat yapılan fasıl “Motorlu kara taşıtları” olmuştur.

2021 yılı Kasım ayında en çok ihraç edilen “Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler” faslını (2 milyar 162 milyon dolar),“Kazan,makina ve cihazlar,aletler,parçaları" (1 milyar 740 milyon dolar) ve “Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler,” (1 milyar 539 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir.Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi Tablo 4’te sunulmaktadır.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 4: Fasil Verilerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması (İhracat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları	2.376	2.162	-9,01	19.588	22.436	14,54
2	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler	1.583	1.740	9,93	14.963	18.859	26,04
3	İnciler, kıymetli taş ve metal mamulleri, madeni paralar	562	1.539	173,74	6.006	9.887	64,62
4	Demir ve çelik	824	1.514	83,66	7.794	15.349	96,94
5	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme	904	1.094	21,01	8.292	10.852	30,87
	Diğer	9.840	13.420	36,38	95.158	125.758	32,16
	Toplam	16.089	21.468	33,44	151.801	203.141	33,82

GTS'ye göre en fazla ithalat yapılan fasıl "Mineral yakıtlar, mineral yağlar" olmuştur.

2021 yılı Kasım ayında en çok ithal edilen "Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahsalları, mumlar" faslını (6 milyar 476 milyon dolar), "Kazan, makina ve cihazlar, aletler, parçaları" (2 milyar 798 milyon dolar) ve "Demir ve çelik" (2 milyar 548 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi Tablo 5'te sunulmaktadır.

Tablo 5: Fasil Verilerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması (İthalat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler	2.535	6.476	155,52	26.171	43.408	65,86
2	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler	2.608	2.798	7,32	22.373	27.775	24,14
3	Demir ve çelik	1.453	2.548	75,33	13.578	24.814	82,76
4	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme	1.754	1.880	7,13	15.374	18.106	17,77
5	Plastikler ve mamulleri	1.041	1.689	62,28	10.504	15.841	50,81
	Diğer	11.752	11.403	-2,97	109.131	112.383	2,98
	Toplam	21.143	26.794	26,73	197.130	242.327	22,93

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

I.I.D. GTS Kapsamında Ülkelere Göre İhracat ve İthalat

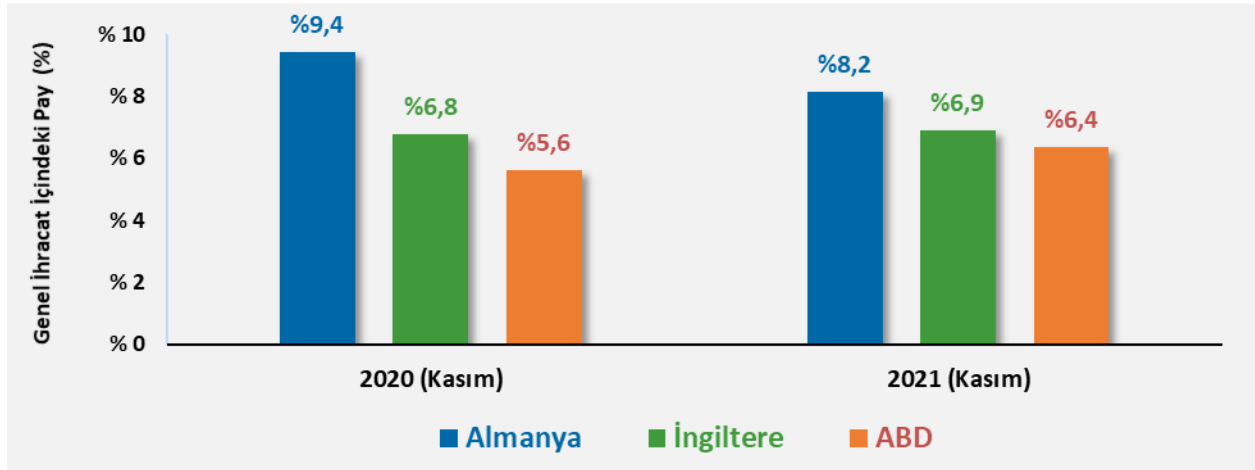
GTS'ye göre en fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, İngiltere ve ABD olmuştur.

2021 yılı Kasım ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 751 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla İngiltere (1 milyar 478 milyon dolar) ve ABD (1 milyar 365 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 6: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Ülke Adı (İhracat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Almanya	1.515	1.751	15,60	14.409	17.540	21,73
2	İngiltere	1.089	1.478	35,76	10.126	12.374	22,19
3	ABD	903	1.365	51,16	9.100	13.201	45,06
4	Irak	953	1.216	27,51	8.166	9.973	22,13
5	İtalya	798	1.121	40,52	7.234	10.323	42,69
	Diğer	10.831	14.537	34,22	102.766	139.732	35,97
	Toplam	16.089	21.468	33,44	151.801	203.141	33,82

Grafik 2: İhracatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (GTS)

GTS'ye göre en fazla ithalat yapılan ülkeler sırasıyla Çin, Rusya Federasyonu ve Almanya olmuştur.

2021 yılı Kasım ayında en fazla ithalat yapılan ülke Çin (3 milyar 38 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Rusya Federasyonu (2 milyar 965 milyon dolar) ve Almanya (1 milyar 867 milyon dolar) izlemektedir.

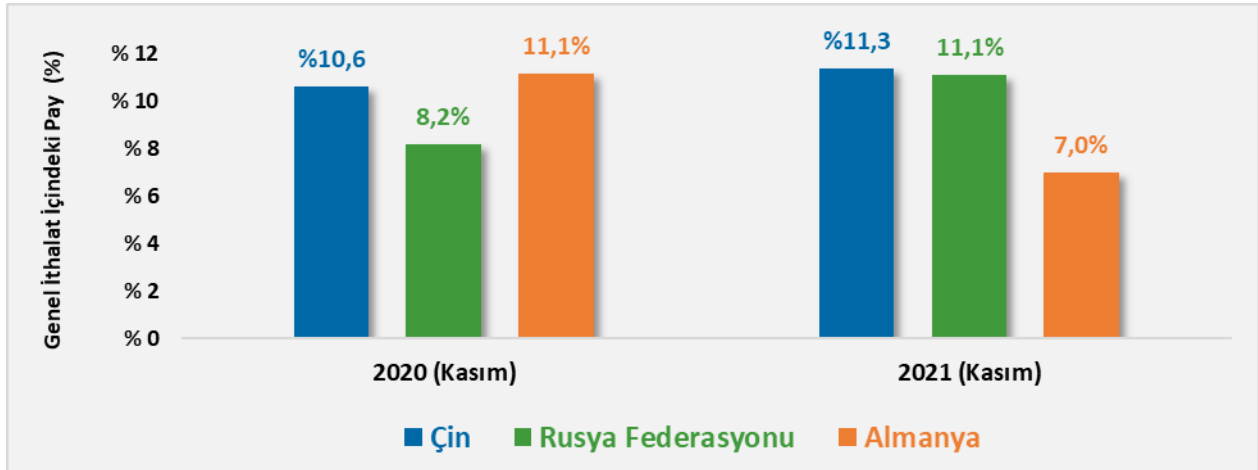

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 7: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Ülke Adı (İthalat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Çin	2.240	3.038	35,65	20.557	29.099	41,56
2	Rusya Federasyonu	1.723	2.965	72,02	15.866	25.576	61,20
3	Almanya	2.354	1.867	-20,67	19.338	19.743	2,09
4	ABD	830	1.189	43,31	10.676	11.704	9,62
5	İtalya	953	1.123	17,82	8.136	10.429	28,19
	Diğer	13.043	16.612	27,37	122.557	145.776	18,95
	Toplam	21.143	26.794	26,73	197.130	242.327	22,93

Grafik 3: İthalatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (GTS)

I.I.E. GTS Kapsamında Taşıma Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

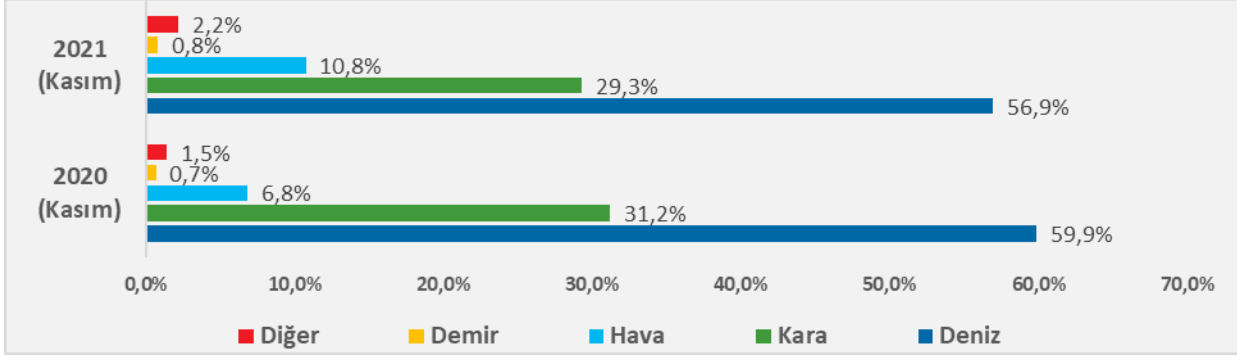
GTS'ye göre 2021 yılı Kasım ayında dış ticarete en çok kullanılan taşıma şekli Deniz Yolu taşımacılığı olmuştur.

2021 yılı Kasım ayında gerçekleştirilen ihracatın taşıma şekillerine bakıldığında en çok ihracat Denizyolu (12 milyar 221 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla Karayolu (6 milyar 290 milyon dolar) ve Havayolu ulaşımı (2 milyar 312 milyon dolar) izlemektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

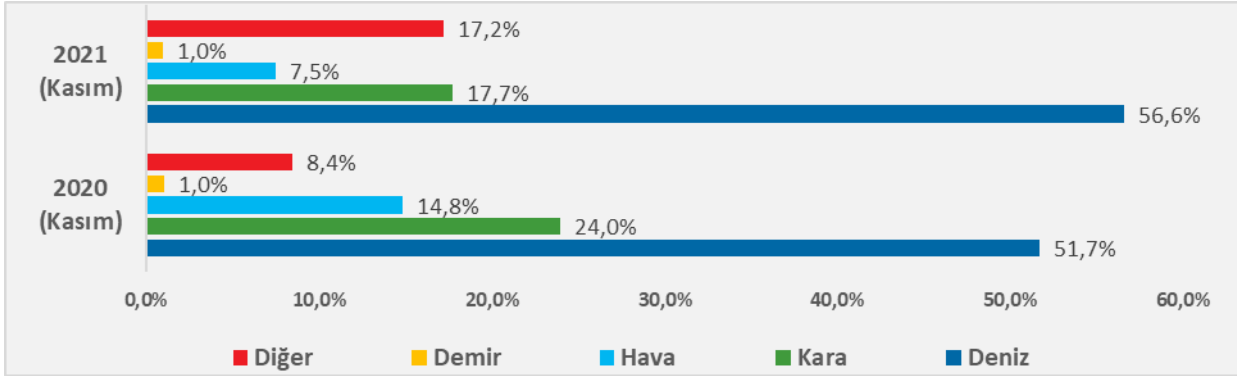
Grafik 4: Taşıma Şekillerine Göre İhracat (%) (GTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

2021 yılı Kasım ayında gerçekleştirilen ithalatın taşıma şekillerine bakıldığında ise, en çok ithalat Denizyolu (15 milyar 174 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla Karayolu (4 milyar 746 milyon dolar) ve Havayolu ulaşımı (2 milyar 10 milyon dolar) izlemektedir.

Grafik 5: Taşıma Şekillerine Göre İthalat (%) (GTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

I.I.F. GTS Kapsamında Ödeme Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

2021 yılı Kasım ayında ihracatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ihracat "Mal Mukabili Ödeme" (13 milyar 809 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (3 milyar 494 milyon dolar) ve "Vesaik Mukabili Ödeme" (1 milyar 874 milyon dolar) takip etmiştir.

Tablo 8: Ödeme Şekillerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Ödeme Şekli (İhracat)	Kasım			Ocak-Kasım		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	10.517	13.809	31,31	101.237	134.844	33,20
Peşin Ödeme	2.365	3.494	47,75	21.671	30.951	42,82
Vesaik Mukabili Ödeme	1.922	1.874	-2,46	16.529	19.662	18,96
Vadeli Akreditif	206	289	40,09	2.163	2.454	13,48
Bedelsiz	111	104	-6,48	1.378	1.592	15,51
Akreditif	755	1.088	44,08	7.504	11.358	51,36
Diğer*	213	810	280,30	1.319	2.280	72,92
TOPLAM	16.089	21.468	33,44	151.801	203.141	33,82

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

2021 yılı Kasım ayında ithalatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ithalat "Mal Mukabili Ödeme" (16 milyar 211 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (6 milyar 318 milyon dolar) ve "Vadeli Akreditif" (1 milyar 607 milyon dolar) takip etmiştir.

Tablo 9: Ödeme Şekillerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Ödeme Şekli (İthalat)	Kasım			Ocak-Kasım		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	12.896	16.211	25,71	117.582	148.261	26,09
Peşin Ödeme	5.231	6.318	20,78	47.043	55.434	17,84
Vesaik Mukabili Ödeme	544	572	5,27	5.328	6.258	17,44
Vadeli Akreditif	833	1.607	92,98	9.084	14.917	64,21
Bedelsiz	934	601	-35,64	11.380	8.025	-29,48
Akreditif	419	592	41,45	4.360	6.071	39,25
Diğer*	287	892	211,30	2.353	3.362	42,87
TOPLAM	21.143	26.794	26,73	197.130	242.327	22,93

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.A. ÖTS Kapsamında Genel İhracat ve İthalat

Kasım ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 33,09 oranında, ithalat ise % 29,76 oranında artmıştır.

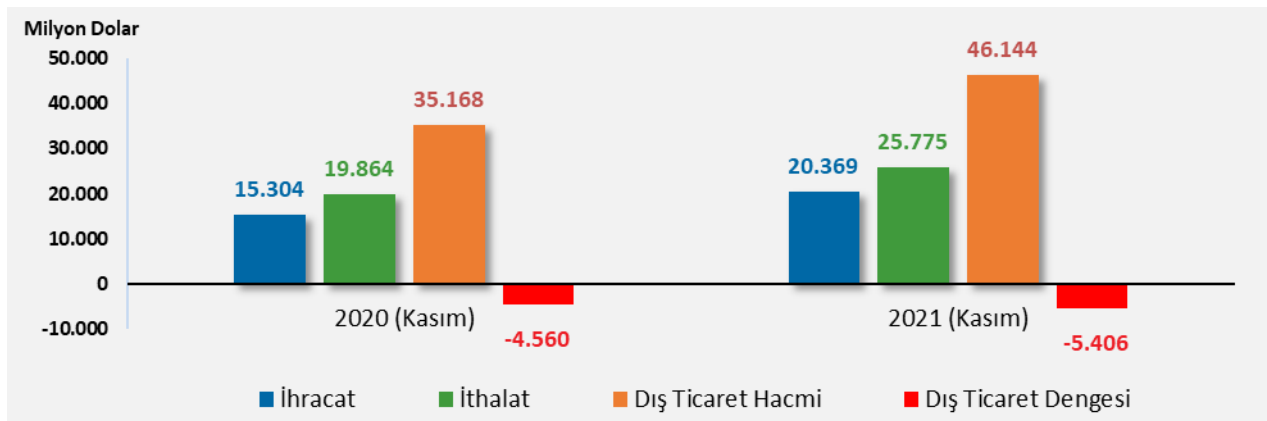
2021 yılı Kasım ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 33,09 artarak 20 milyar 369 milyon dolar,
- İthalat, % 29,76 artarak 25 milyar 775 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 31,21 artarak 46 milyar 144 milyon dolar,
- İhracatın ithalatı karşılama oranı % 79,0 olmuştur.

Tablo 10: ÖTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Kasım			Ocak-Kasım		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
İhracat	15.304	20.369	33,09	143.742	192.672	34,04
İthalat	19.864	25.775	29,76	188.493	233.117	23,67
Dış Ticaret Hacmi	35.168	46.144	31,21	332.235	425.790	28,16
Dış Ticaret Dengesi	-4.560	-5.406	18,56	-44.752	-40.445	-9,62
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	77,0	79,0		76,3	82,7	

Grafik 6: Aylara Göre Dış Ticaret Verileri

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.B. ÖTS Kapsamında Geniş Ekonomik Grupların (GEG) Sınıflamasına Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2021 yılı Kasım ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat “Ham madde (Ara mallar)” (10 milyar 382 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Tüketim malları” (7 milyar 646 milyon dolar) ve “Yatırım (Sermaye) malları” (2 milyar 137 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 11: GEG Sınıflamasına Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Sektör adı (ihracat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	1.948	2.137	9,67	16.478	20.862	26,61
2	Ham madde (Ara mallar)	6.781	10.382	53,12	67.533	97.906	44,98
3	Tüketim malları	6.477	7.646	18,05	58.728	72.778	23,92
	Diğer	98	203	107,09	1.003	1.126	12,31
	Toplam	15.304	20.369	33,09	143.742	192.672	34,04

En fazla ithalat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2021 yılı Kasım ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat “Ham madde (Ara mallar)” (20 milyar 620 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Yatırım (Sermaye) malları” (3 milyar 137 milyon dolar) ve “Tüketim malları” (1 milyar 989 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 12: GEG Sınıflamasına Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Sektör adı (ithalat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	3.072	3.137	2,10	27.613	31.302	13,36
2	Ham madde (Ara mallar)	14.386	20.620	43,34	140.973	180.889	28,31
3	Tüketim malları	2.309	1.989	-13,87	19.337	20.579	6,42
	Diğer	97	29	-70,13	570	348	-39,00
	Toplam	19.864	25.775	29,76	188.493	233.117	23,67

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.C. ÖTS Kapsamında Fasıllara Göre İhracat ve İthalat

ÖTS'ye göre en fazla ihracat yapılan fasıl "Motorlu kara taşıtları" olmuştur.

2021 yılı Kasım ayında en çok ihraç edilen "Motorlu kara taşıtları" faslını (2 milyar 111 milyon dolar), "Kazanlar, makinalar" (1 milyar 625 milyon dolar) ve "İnciler, kıymetli taş" (1 milyar 538 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi Tablo 13'te görülmektedir.

Tablo 13: Fasil Verilerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması (İhracat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları	2.312	2.111	-8,69	18.998	21.820	14,85
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler	1.480	1.625	9,81	13.957	17.638	26,38
3	İnciler, kıymetli taş ve metal mamulleri, madeni paralar	584	1.538	163,25	5.890	9.766	65,81
4	Demir ve çelik	838	1.520	81,49	7.853	15.440	96,63
5	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme	818	984	20,28	7.392	9.783	32,33
	Diğer	9.272	12.590	35,78	89.652	118.225	31,87
	Toplam	15.304	20.369	33,09	143.742	192.672	34,04

ÖTS'ye göre en fazla ithalat yapılan fasıl "Mineral yakıtlar" olmuştur.

2021 yılı Kasım ayında en çok ithal edilen "Mineral yakıtlar, mineral yağlar" faslını (6 milyar 510 milyon dolar), "Kazanlar, makinalar" (2 milyar 677 milyon dolar) ve "Demir ve çelik" (2 milyar 502 milyon dolar) ithalatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ithalat kalemi Tablo 14'te yer almaktadır.

Tablo 14: Fasil Verilerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması (İthalat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar	2.401	6.510	171,19	24.953	42.155	68,94
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler	2.532	2.677	5,73	21.424	26.623	24,27
3	Demir ve çelik	1.435	2.502	74,42	13.463	24.543	82,30
4	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme	1.695	1.790	5,58	14.807	17.296	16,81
5	Plastikler ve mamulleri	1.047	1.668	59,35	10.431	15.643	49,97
	Diğer	10.755	10.627	-1,19	103.416	106.857	3,33
	Toplam	19.864	25.775	29,76	188.493	233.117	23,67

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.D. ÖTS Kapsamında Ülkelere Göre İhracat ve İthalat

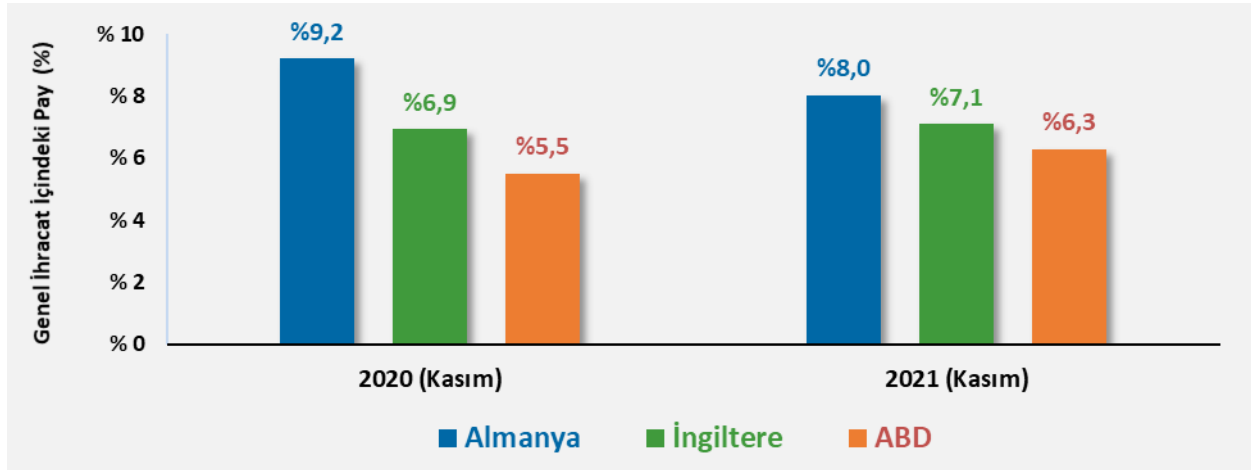
ÖTS'ye göre en fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, İngiltere ve ABD olmuştur.

2021 yılı Kasım ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 635 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla İngiltere (1 milyar 443 milyon dolar) ve ABD (1 milyar 279 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 15: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Ülke Adı (İhracat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Almanya	1.407	1.635	16,20	13.391	16.333	21,97
2	İngiltere	1.059	1.443	36,31	9.819	12.006	22,27
3	ABD	840	1.279	52,35	8.232	12.291	49,30
4	Irak	847	1.084	27,89	7.194	8.975	24,75
5	İtalya	741	1.042	40,56	6.831	9.686	41,78
	Diğer	10.410	13.886	33,39	98.274	133.382	35,72
	Toplam	15.304	20.369	33,09	143.742	192.672	34,04

Grafik 7: İhracatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (ÖTS)

ÖTS'ye göre en fazla ithalat yapılan ülkeler sırasıyla Çin, Rusya Federasyonu ve Almanya olmuştur.

2021 yılı Kasım ayında en fazla ithalat yapılan ülke Çin (2 milyar 951 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Rusya Federasyonu (2 milyar 836 milyon dolar) ve Almanya (1 milyar 755 milyon dolar) izlemektedir.

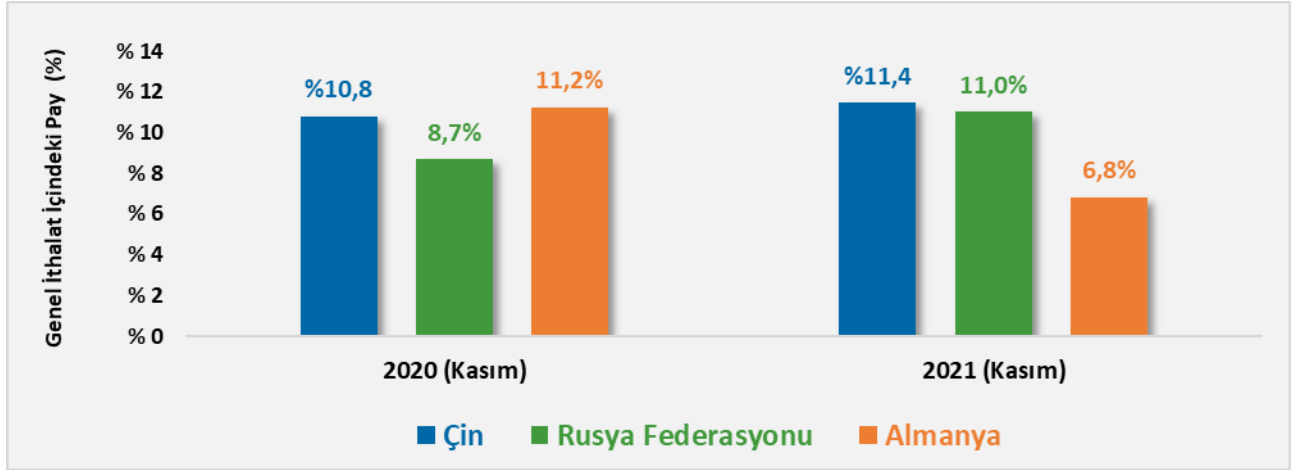

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 16: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Ülke Adı (İthalat)	Kasım			Ocak-Kasım		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Çin	2.148	2.951	37,41	19.686	28.000	42,24
2	Rusya Federasyonu	1.724	2.836	64,48	15.257	24.427	60,11
3	Almanya	2.227	1.755	-21,21	18.397	18.677	1,52
4	ABD	766	1.130	47,56	10.042	11.059	10,13
5	İtalya	888	1.003	12,92	7.442	9.624	29,32
	Diğer	12.111	16.100	32,94	117.669	141.330	20,11
	Toplam	19.864	25.775	29,76	188.493	233.117	23,67

Grafik 8: İthalatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (ÖTS)

I.II.E. ÖTS Kapsamında Taşıma Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

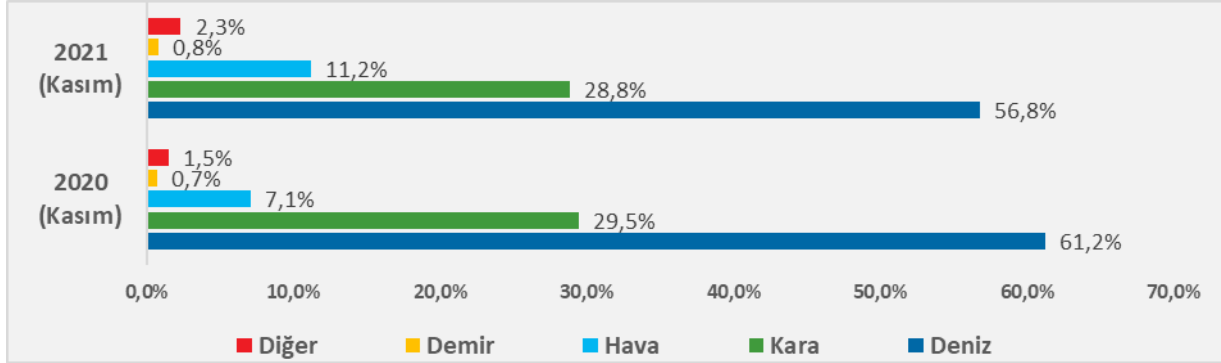
ÖTS'ye göre 2021 yılı Kasım ayında dış ticarete en çok kullanılan taşıma şekli Deniz Yolu taşımacılığı olmuştur.

2021 yılı Kasım ayında gerçekleştirilen ihracatın taşıma şekillerine bakıldığında en çok ihracat "Deniz Yolu" (11 milyar 575 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Kara Yolu" (5 milyar 870 milyon dolar) ve "Hava Yolu" ulaşımı (2 milyar 289 milyon dolar) izlemektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

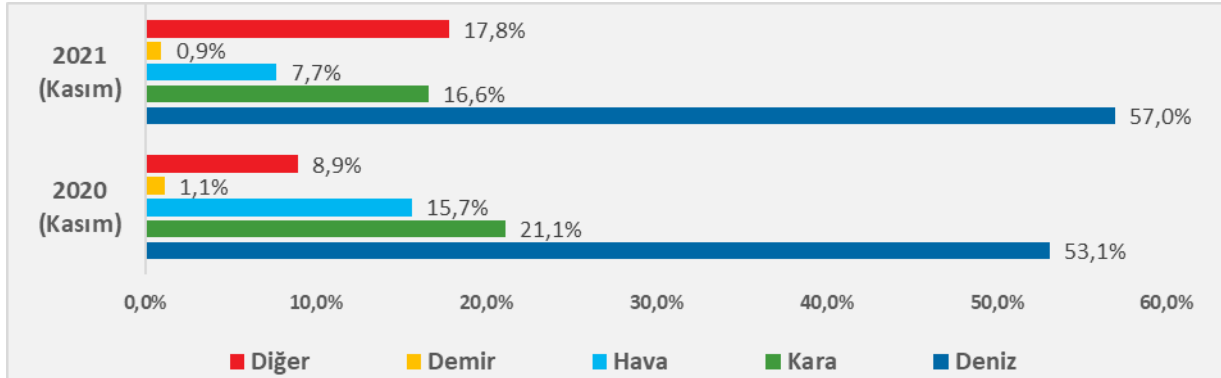
Grafik 9: Taşıma Şekillerine Göre İhracat (%) (ÖTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

ÖTS'ye göre 2021 yılı Kasım ayında gerçekleştirilen ithalatın taşıma şekillerine bakıldığında ise, en çok ithalat "Deniz Yolu" (14 milyar 686 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Kara Yolu" ulaşımı (4 milyar 277 milyon dolar) ve "Hava Yolu" (1 milyar 981 milyon dolar) izlemektedir.

Grafik 10: Taşıma Şekillerine Göre İthalat (%) (ÖTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

I.II.F. ÖTS Kapsamında Ödeme Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

2021 yılı Kasım ayında ihracatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ihracat "Mal Mukabili Ödeme" (13 milyar 561 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (3 milyar 472 milyon dolar) ve "Vesaik Mukabili Ödeme" (1 milyar 851 milyon dolar) takip etmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 17: Ödeme Şekillerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Ödeme Şekli (İhracat)	Kasım			Ocak-Kasım		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	10.019	13.561	35,35	95.314	127.654	33,93
Peşin Ödeme	2.311	3.472	50,26	21.117	30.307	43,52
Vesaik Mukabili Ödeme	1.903	1.851	-2,72	16.228	19.341	19,18
Vadeli Akreditif	189	286	51,16	2.126	2.406	13,17
Bedelsiz	109	101	-7,69	1.278	1.477	15,56
Akreditif	753	1.080	43,46	7.473	11.286	51,02
Diğer*	20	17	-15,22	206	202	-1,73
TOPLAM	15.304	20.369	33,09	143.742	192.672	34,04

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

2021 yılı Kasım ayında ithalatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ithalat "Mal Mukabili Ödeme" (13 milyar 349 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (8 milyar 560 milyon dolar) ve "Vadeli Akreditif" (1 milyar 713 milyon dolar) takip etmiştir.

Tablo 18: Ödeme Şekillerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Ödeme Şekli (İthalat)	Kasım			Ocak-Kasım		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	9.859	13.349	35,40	93.128	117.468	26,14
Peşin Ödeme	7.096	8.560	20,64	63.436	76.926	21,27
Vesaik Mukabili Ödeme	578	650	12,35	5.608	6.855	22,24
Vadeli Akreditif	870	1.713	96,94	9.440	15.589	65,13
Bedelsiz	823	477	-42,05	10.283	6.862	-33,27
Akreditif	452	648	43,48	4.823	6.926	43,60
Diğer*	186	377	102,92	1.774	2.490	40,36
TOPLAM	19.864	25.775	29,76	188.493	233.117	23,67

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.G. ÖTS Kapsamında TL ile Beyan Edilen İhracat ve İthalat

Tablo 19: TL ile Yapılan Dış Ticaret

Yıl	Beyanname Türü	Kıymet (Milyon TL)	Ülke Sayısı	Firma Sayısı
2020 (Kasım)	İhracat	5.117	174	7.116
	İthalat	11.752	125	999
2021 (Kasım)	İhracat	7.833	188	7.904
	İthalat	13.334	128	14.830
Değişim (%)	İhracat	53,07	8,05	11,07
	İthalat	13,46	2,40	1.384,48

2021 yılı Kasım ayında milli paramızla ihracat işlemlerini gerçekleştirdiğimiz ülke sayısı 188'e yükselirken, aynı dönemde milli paramızla ihracat yapan firma sayısı 7.904 olmuştur. Ayrıca, bu dönemde TL ile yapılan ihracat geçen yılın aynı ayına göre % 53,07 artış göstermiştir.

2021 yılı Kasım ayında milli paramızla ithalat işlemlerini gerçekleştirdiğimiz ülke sayısı 128'e yükselirken, aynı dönemde milli paramızla ithalat yapan firma sayısı 14.830 olmuştur. Ayrıca, bu dönemde TL ile yapılan ithalat bir önceki yılın aynı ayına göre % 13,46 oranında artmıştır.

II. GÜMRÜK VERGİLERİNE İLİŞKİN VERİLER

2021 yılı Kasım ayında 38,2 Milyar TL vergi Gümrük İdarelerince tahsil edildi.

Gümrük İdareleri tarafından 2021 yılı Ekim ayında 17 milyar 174 milyon TL, 2021 yılı Kasım ayında 38 milyar 184 milyon TL vergi tahsil edilmiştir. 2021 yılı Ocak-Ekim döneminde ülkemiz vergi gelirleri toplamı 904 milyar 545 milyon TL olup, Gümrük İdarelerince tahsil edilen vergilerin toplam vergi gelirleri içerisindeki payı % 25,07 olarak gerçekleşmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

III. ŞİRKET VERİLERİ

Tablo 20: Türlerine Göre Aktif Firma Sayıları

Türü	Aktif Firma
Limited Şirket	982.957
Ticari İşletme	658.514
Şube	226.329
Anonim Şirket	162.421
Kooperatif	29.970
Kollektif Şirket	10.746
Komandit Şirket	1.916
Donatma İştiraki	-
Toplam	2.072.853

2021 yılı Ekim ayında toplam aktif firma sayısı 2.065.507 iken, Kasım ayında 7.346 adet artarak 2.072.853 olmuştur.

IV. HAL KAYIT SİSTEMİ VERİLERİ

Tablo 21: Hal Kayıt Sistemi Verileri

Dönem	Kasım		
	2020	2021	Değişim (%)
Hal Kayıt Sistemine Kayıtlı Kişi Sayısı	56.555	60.515	7,00
Bildirim Sayısı	15.777.273	16.801.924	6,49

2021 yılı Kasım ayında Hal Kayıt Sistemine kayıtlı kişi sayısı 60.515, bildirim sayısı ise 16.801.924 'tür. Bu dönemde, bir önceki yılın aynı ayına göre Hal Kayıt Sistemine kayıtlı kişi sayısında %7,00 artış, bildirim sayısında da % 6,49'luk bir artış olmuştur.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

V. ESNAF, SANATKÂRLAR VE KOOPERATİFÇİLİK VERİLERİ

Tablo 22: Esnaf ve Sanatkâr Sayıları

Esnaf ve Sanatkarlar	Sayı
Kadın	364.852
Erkek	1.693.059
Toplam	2.057.911
Esnaf ve Sanatkâr İşyeri Sayısı	2.233.396

2021 yılı Kasım ayında esnaf ve sanatkâr sayısı 2.057.911 iken, toplam işyeri sayısı ise 2.233.396 olmuştur.

Tablo 23: Kooperatif ve Ortak Sayıları

Dönem	Kasım		
	2020	2021	Değişim (%)
Kooperatif Sayısı	12.083	12.624	4,48
Ortak Sayısı	1.636.407	1.642.929	0,40

2021 yılı Kasım ayında Türkiye genelinde kooperatif sayısı, bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,48 artarak 12.624'e ulaşmıştır. Aynı dönemde kooperatiflerin ortak sayısı ise 1.642.929 olmuştur.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2021 YILI KASIM AYI VERİ BÜLTENİ

YASAL UYARI

Bültende yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir kişi, kurum veya kuruluşa herhangi bir taahhüt içermemekte olup, sadece bilgi amaçlıdır. Bültende yer alan bilgiler, kaynak gösterilmek suretiyle yayımlanabilir; ancak bu bilgiler ticari amaçlarla kullanılamaz. Bültendeki bilgilerin telif ve diğer her türlü hakkı Ticaret Bakanlığı'na aittir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda hiçbir taahhüt ve sorumluluk kabul etmez. Bültendeki bilgilerin yanlış veya eksik kullanımı veya yorumlanması sonucunda Ticaret Bakanlığı'na hiçbir kusur veya sorumluluk yüklenemez. Tabloda yer alan rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bütün bilgileri ve tasarımı önceden bildirimde bulunmaksızın değiştirebilir veya Bültenden kaldırabilir.